

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO ŁOTWY

Małgorzata Mleczko

II rok SUM TiR

Turystyka międzynarodowa

Spis treści

- 1. Informacje ogólne
 - 1.1 Wprowadzenie
 - 1.2 Położenie geograficzne
 - 1.3 Podział administracyjny
 - 1.4 Demografia
 - 1.5 Klimat
 - 1.6 Gospodarka
 - 1.7 Fauna i flora
 - 1.8 Warunki rozwoju turystyki
 - 1.8.1 Regiony turystyczne
- 2. Analiza rynku turystycznego
 - 2.1 Rynek recepcji turystycznej
 - 2.2 Rynek emisji turystycznej
- 3. Znaczenie opisywanego rynku turystycznego dla Polski
- 4. Oferta turystyczna dla singli
- 5. Podsumowanie

Bibliografia

Spis rysunków

Spis tabel

1. Informacje ogólne

1.1 Wprowadzenie

Oficjalna nazwa:	Republika Łotewska – Latvijas Republika
Stolica:	Ryga
Ustrój polityczny:	republika parlamentarna
Powierzchnia:	64 589 km ²
Liczba ludności:	2 174 735; 35os./1km ²
Język urzędowy:	łotewski
Waluta:	1 łat (LVL) = 100 santimów
Religia:	protestantyzm, katolicyzm, prawosławie
Największe miasta:	Ryga, Dyneburg, Lipawa, Jelgawa, Jurmala

Łotwa to piękny nizinny kraj, o rzeźbie polodowcowej, z licznymi wzniesieniami morenowymi i jeziorami, których najwięcej jest w Łatgalii. Największe z nich to jezioro Łubań na pograniczu Łatgalii i Liwlandii mające 88,3 km², a najgłębsze – Rusons sięgające głębokości 30 m. Najdłuższą rzeką Łotwy jest Daugawa (Dźwina), którą liczy 1200 km, a na samym terytorium Łotwy – 367 km. Jest to ukochana rzeka Łotyszów, o której powstało wiele pieśni ludowych. Najwyższy punkt Łotwy to Gaizinkalns mieszczący się na wyżynie Środkowo –Widzemskiej wznoszący się na wysokość zaledwie 311 m. n.p.m. Łotwa leży w strefie lasów mieszanych, zajmujących 40 % powierzchni kraju. To właśnie lasy są największym bogactwem kraju, gdyż bogactw naturalnych Łotwa posiada stosunkowo niewiele.

Większość wierzących Łotyszy jest protestantami (luteranami bądź baptystami), podczas gdy katolików jest na Łotwie ok. 500 tys., jednak z powodu fali laicyzacji w II połowie XX w, w kościołach na Łotwie spotkać można jedynie pokolenia najstarsze i najmłodsze ¹.

¹ Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000

Łotwa jest państwem młodym pod względem historycznym, lecz w pełni dojrzałym pod względem kulturowym. Tereny tego kraju do XVI wieku określane były mianem Inflantów, o które walki toczyli Niemcy i Duńczycy. Od 1990 roku Łotwa jest szybko rozwijającym się, niepodległym państwem ².

Łotwa jest republiką, na czele, której stoi prezydent, którym obecnie jest Andris Berzins reprezentujący partię polityczną Związek Zielonych i Rolników. Władzę ustawodawczą sprawuje jednoizbowy parlament liczący 100 członków, a wykonawczą rząd na czele z premierem.

Łotwa jest członkiem Unii Europejskiej od 1 maja 2004 i NATO od 29 marca 2004, należy także do ONZ, Rady Europy, Rady Bałtyckiej i Rady Państw Morza Bałtyckiego.

1.2 Położenie geograficzne

Rys.1. Położenie geograficzne Łotwy

Źródło; <http://www.panstwaswiata.pl/lotwa/>

Łotwa leży w Europie Wschodniej nad Morzem Bałtyckim. Zatoka Ryska dzieli ją na część kontynentalną i Półwysep Kurlandzki. Północna część kraju leży w obrębie tarczy bałtyckiej, a południowa na płycie rosyjskiej ³. Od strony lądowej Łotwa graniczy z Litwą (453 km), Białorusią (141 km), Rosją (217 km) i Estonią (339 km). Łączna długość granic

² <http://www.panstwaswiata.pl/lotwa/>

³ Przeglądowy Atlas Świata, Europa część 2, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2000

lądowych wynosi 1150 km., a długość należącego do Łotwy wybrzeża Morza Bałtyckiego wynosi 531 km

1.3 Podział administracyjny

Łotwa składa się z czterech regionów: **Vidzeme** – środkowej części państwa, w której znajduje się stolica Ryga, **Kurzeme**, która ma najdłuższą część granicy morskiej państwa i największe porty handlowe, **Zemgale**, która graniczy z Litwą i **Latgale** – część byłych Inflant⁴. Kurzeme po łotewsku oznacza ziemię Kurszów, Vidzeme – „środek ziemi”, Zemgale – „koniec ziemi”, a Latgale – „koniec Łotwy”.⁵

Według reformy administracyjnej uchwalonej 18 grudnia 2008 r. a wprowadzonej w życie 1 lipca 2009 r. Łotwa dzieli się na 109 powiatów i 9 miast wydzielonych (Dyneburg., Jēkabpils, Jelgawa, Jurmała, Lipawa, Ryga, Rzeżyca, Valmiera, Windawa)⁶.

Jednocześnie Łotwa dzieli się na 4 krainy historyczne, które poniekąd odpowiadają ww. regionom, a są nimi; Kurlandia, Liwonia (Liwlandia), Łatgalia, oraz Semigalia.

Rys. 2. Regiony turystyczne Łotwy

Źródło; <http://www.lotwa-latvia.p>

⁴ <http://www.lotwa-latvia.pl>

⁵ Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000

⁶ <http://wikipedia.pl>

Rys. 3 Regiony historyczne Łotwy

Źródło: <http://www.wikipedia.pl>

1.4 Demografia

Łotysze są pochodzenia indoeuropejskiego, a ich przodkami byli hodowcy bydła zamieszkujący obecne tereny Łotwy w II w. p.n.e. Pierwotne plemiona to Kurszowie, Zemgalowie, Łatgalowie i Liwowie. W procesie tworzenia się narodu łotewskiego brały także udział inne grupy narodowe tj. Niemcy, Polacy, Żydzi, Białorusini, Rosjanie, które przybywały na tereny Łotwy w różnych okresach. Łotewską ludność charakteryzuje, więc duża liczba historycznych mniejszości narodowych, przez co Łotysze stanowią jedynie 56 % ludności zamieszkującej Łotwę. Wśród innych mieszkańców tego państwa można wymienić Rosjan – 34%, Białorusinów – 4, 5%, Ukraińców – 3, 5%, Polaków 2,3%. Łotwę zamieszkują obecnie również Niemcy, Żydzi, Litwini i Estończycy. Średnia gęstość zaludnienia to 40 osób na km².⁷

Łotwę charakteryzuje ujemny przyrost naturalny, a także starzenie się społeczeństwa. 15% obywateli ma ponad 64 lata, podczas gdy osoby do 15 roku życia stanowią jedynie 18 % populacji. Średnia długość życia wynosi 69,8 lat⁸.

⁷ Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000

⁸ Przeglądowy Atlas Świata, Europa część 2, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2000

1.5 Klimat

Klimat na Łotwie jest łagodny, przejściowy między morskim a kontynentalnym. Latem temperatura wynosi ok. 20 stopni, a w zimie 5-10 stopni poniżej zera. Na Łotwie przeważają wiatry północno-wschodnie. Wiosna trwa tutaj krótko tzn. ok. 2 miesiące, natomiast lato najczęściej jest chłodne i wilgotne. Opady na Łotwie są dość znaczne, szczególnie w okolicach Zatoki Ryskiej i Kurlandii, gdzie roczna suma wynosi od 550 do 800 mm. Klimat Łotwy zdecydowanie służy zdrowiu, szczególnie w Rydze, gdzie dzięki bliskości morza oddychać można dobrym powietrzem. Znaną miejscowością sanatoryjną jest Jurmala, która swój sukces osiągnęła dzięki takim czynnikom zdrowotnym jak – woda, piasek i lasy sosnowe⁹.

1.6 Gospodarka

Łotwa w czasach ZSRR była najbardziej rozwiniętą republiką. Mimo tego w latach '90 kraj ten przeżywał głębokie załamanie. Obecnie w strukturze wytworzenia PKB dominują usługi – 66%, a kolejno przemysł – 25%, i rolnictwo – 9%, które w latach '90 stanowiły aż 25 %. W strukturze zatrudnienia również dominują usługi – 56%, przed przemysłem – 26% oraz rolnictwem – 18%.

Rolnictwo na Łotwie nastawione jest na gospodarkę hodowlaną, stąd główne uprawy koncentrują się na pszenicy, jęczmieniu, burakach cukrowych. Ważną rolę w gospodarce pełni rybołówstwo a także przerób drewna. Łotwa nie należy do krajów posiadających dużo surowców naturalnych, dlatego główne surowce energetyczne i paliwa musi importować, głównie z Rosji. Jednocześnie przemysł łotewski rozwinął się w kierunku gałęzi niewymagających dużych zasobów surowców tj. przemysł precyzyjny i elektromaszynowy, drzewny i papierniczy oraz spożywczy głównie mleczny i mięsny. Najważniejszym partnerem handlowym Łotwy jest oczywiście Rosja, a za nią Niemcy, Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania. Najważniejsze porty morskie Łotwy to Windawa, Ryga i Lipawa, natomiast największe znaczenie mają lotniska w Rydze i Jēlgawie¹⁰.

⁹ Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000

¹⁰ Przeglądowy Atlas Świata, Europa część 2, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2000

1.7 Fauna i flora

Wśród lasów Łotwy przeważają lasy iglaste, z czego najwięcej jest sosen i świerków. Największe skupienia tych formacji znajdują się w północno-zachodniej części kraju. Licznie występują także bagna – największe to bagna Teicu koło Dyneburga, znajdujące się w rezerwacie przyrody. Na Łotwie występuję ok. 1400 gatunków zwierząt, z czego ok. 300 to gatunki ptaków w tym: pliszki, skowronki, jaskółki, drozdy, wilgi, bociany, żurawie, sokoły, jastrzębie i wiele innych. Licznie występują też ssaki (ok. 60 gatunków) w tym; jelenie, łosie, sarny, bobry, wiewiórki, ryby (29 gatunków morskich i 28 słodkowodnych) a także płazy i gady (16 gatunków) i owady (ok. 1000 gatunków)¹¹

1.8 Warunki rozwoju turystyki

Łotwa należy do krajów i stosunkowo dobrze rozwiniętej infrastruktury turystycznej, która wykorzystuje zarówno walory przyrodnicze jak i kulturowe. Łotwa posiada również dobrze i wszechstronnie rozwinięty transport. Największe znaczenie ma kolej, której ogólna długość wynosi prawie 2,3 tys. km. Duże znaczenie mają linie tranzytowo-międzynarodowe tj. Ryga – Dauavpis - Moskwa, Ryga – Windawa – Lipawa, Ryga – Jelgava – Wilno, Ryga – Tallin oraz Ryga – St. Petersburg. Dobrze rozwinięta jest także sieć dróg kołowych licząca ponad 28 tys. km. Porty morskie w Rydze Lipawie i Windawie ułatwiają kontakt ze światem zewnętrznym. Łotwa może się pochwalić także żeglugą śródlądową, której dł. wynosi 300 km długości ¹²

Tab. 1 Ocena wycieczek na Łotwę

TUG06. EVALUATION OF THE TRIP TO LATVIA (in per cent)					
	2010				
	TOTAL	Very good	Good	Poor	Very poor
Quality of services	100	66.9	27.9	3.3	1.9
Commodity price/quality adequacy	100	47.2	37.0	11.9	3.9
Responsiveness of people	100	64.0	28.7	5.4	1.9
Cleanliness of towns	100	61.1	28.8	7.2	2.9
Entertainment	100	48.5	19.0	5.4	27.1
Language skills of the locals	100	57.1	30.9	7.7	4.3

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

¹¹ Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000

¹² Kruczek Z. „Europa – geografia turystyczna”, Wydawnictwo Proksenia, Kraków 2005

Według badań prowadzonych przez łotewski Główny Urząd Statystyczny wysoko oceniana jest jakość usług turystycznych w kraju – prawie 67% badanych ocenia je jako bardzo dobre. Około 60% badanych ocenia również jako bardzo dobre; czystość miast oraz reakcje miejscowej ludności. Zaskakująco nisko wypada szeroko rozumiana rozrywka na Łotwie – 27,1% badanych ocenia ją jako bardzo niską. Umiejętności posługiwania się językami przez miejscową ludność na Łotwie oceniane są w 57% jako bardzo dobre i w 30% jako dobre. Cena towarów/artykułów i adekwatność tej ceny do jakości oceniana jest przez respondentów w 47,2% jako bardzo dobra i w 37% jako dobra. Osiągane wyniki, a w szczególności mały procent ocen wskazujących na bardzo złą i złą jakość ocenianych aspektów niewątpliwie wpływają pozytywnie na wizerunek Łotwy.

1.8.1 Regiony turystyczne

Przede wszystkim warto zobaczyć Rygę. Znajduje się ona nad brzegiem Daugawy (Dźwiny), przy jej ujściu do Zatoki Ryskiej. W drugiej połowie XII wieku przybyli tutaj kupcy niemieccy i spodobał się im półwysep, który tworzyła wpadająca do Daugawy rzeka Ryga. W roku 1198 po raz pierwszy została wymieniona nazwa obecnej Rygi. Miasto szybko się rozwijało. W roku 1201 zostało tu założone biskupstwo. Rok ten uważany jest za datę założenia miasta¹³.

Ryga to dostojne miasto, które robi niewątpliwie niesamowite wrażenie, a do którego można się dostać dosyć łatwo gdyż stolica Łotwy jest największy i najbardziej znaczącym węzłem komunikacyjnym w kraju. Największą jej atrakcją jest bez wątpienia starówka, gdzie można zobaczyć takie obiekty jak; zamek ryski, katedrę Doma Baznica ze słynnymi organami (uważaną za największy kościół w krajach nadbałtyckich), kościoły św. Piotra i św. Jakuba, kamieniczki Trzej Bracia, gildie kupieckie i fragmenty murów miejskich.

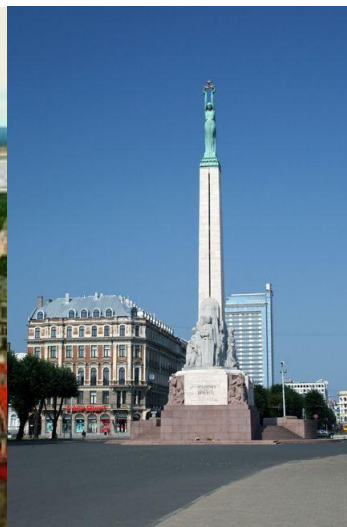
Poza zabudowaniami Starego Miasta w Rydze zobaczyć można; Pomnik Wolności – który jest tym dla Rygi, czym Statua Wolności dla Nowego Jorku lub odwiedzić Ryskie Muzeum Motoryzacji. Będąc w Rydze warto odwiedzić również Jurmałę – słynny ośrodek wypoczynkowy i uzdrowisko położony bezpośrednio nad Bałtykiem.

¹³ <http://www.lotwa-latvia.pl>

Rys. 4 Widok na starówkę Rygi

Rys. 5 Pomnik Wolność w Rydze

Źródło; <http://grupa.info/jaunts/index>

Źródło; <http://globtroter.pl>

Semigalia (Zemgale) zajmuje środkową część kraju i rozciąga się mniej więcej od Tukums po okolice Dyneburga. Semigalia jest rejonem w którym duży udział prezentuje rolnictwo, dlatego w porównaniu z innymi regionami turystycznymi wypada słabo. Nie ma tu zbyt wielu atrakcji, a turysta zagraniczny odwiedza te rejony najczęściej w drodze do Rygi.

Warto jednak odwiedzić Jelgawę ze wspaniałym pałacem na Wyspie Zamkowej czy pałac w Pilsrundale – mający 138 pokoi, najwspanialszy przykład sztuki barokowej na Łotwie, ze Złotą Salą, Białą Salą, Gabinetem Porcelanowym i Pokojem Różanym.

W regionie Semigalii mieszczą się także liczne krzyżackie zamki, a dla miłośników przyrody region ten oferuje Tervete – Park Krajobrazów Leśnych – z niezliczonymi ścieżkami przyrodniczymi prowadzącymi w ostępy leśne przez malownicze, nieskażone cywilizacją zakątki a także Dolinę Dźwiny z malowniczymi miasteczkami; Ogre, Lielvarde i Koknese.

Liwlandia (Vidzeme) mieści się między Zatoką Ryską a granicami z Estonią i Rosją. Turyści kojarzą tą część Łotwy głównie z romantyczną i bardzo ładną doliną rzeki Gauja. Liwlandia jest najmniej zaludnionym regionem Łotwy, przez co pozbawiona jest tym samym większych miast. Do Liwlandii nie dotarła masowa imigracja Rosjan, dzięki czemu

region ten zachował unikalny łotewski charakter narodowy. Będąc w Liwlandii warto odwiedzić Park Narodowy Gauji utworzony w 1973 r. – największy park w krajach nadbałtyckich, obejmujący rejon rzeki Gauji z licznymi jeziorami, jaskiniami, potężnymi starymi drzewami oraz wieloma unikalnymi gatunkami zwierząt.

W Liwlandii położone jest również miasteczko Sigulda – najczęściej odwiedzany ośrodek turystyczny Łotwy zaraz po Jurmali. W bezpośredniej okolicy miasteczka znajdują się 3 ruiny średniowiecznych zamków między innymi owiany legendami ceglany zamek w Turaidzie z potężną wieżą strażniczą. Sigulda to także centrum sportów zimowych ze znanym torem bobslejowo-saneczkowy (w Krimuldzie).

Rys. 6 Zamek w Turaidzie

Źródło; <http://en.tours.lv/>

Rys. 7 Ruiny zamku Cesis

Źródło; <http://www.forum.zamki.pl>

Liwlandia to także Cēsis – ruiny zamku krzyżackiego, najwspanialszej swego czasu siedziby wielkiego mistrza zakonu inflanckiego, i kościół św. Jana – największa gotycka świątynia w kraju, Dolina rzeki Salaca – od lat natchnienie poetów i malarzy, zafascynowanych licznymi jaskiniami i skałami znajdującymi się w tym obszarze, ale także Jurmala posiadająca najlepsze możliwości wypoczynkowe na ekologicznie czystym wybrzeżu.

Łatgalia (Latgale) to wschodnia część Łotwy, położona przy granicy z Rosją, Białorusią i Litwą. Większa część regionu leży na Pojezierzu Łatgalskim, które charakteryzuje

polodowcowy krajobraz, liczne jeziora oraz piękne lasy. Łatgalia często bywa nazywana „krai­ną błękitnych jezior”. Mimo tych zalet region ten odwiedza mała liczba turystów, którzy widocznie nie doceniają niedrogiego wypoczynku w ciszy i spokoju. Region ten jako Inflanty przez kilkaset lat należał do Rzeczypospolitej, dzięki czemu zamieszkuje go ok. 30-tysięczna mniejszość polska, a wśród ludności miejscowej dominują katolicy. Popularności Łatgalii nie służy nie najlepsza infrastruktura noclegowa, natomiast region broni się dzięki całkiem dobrze rozwiniętej sieci dróg i połączeń autobusowych.

Odwiedzając region Łatgalii warto zajrzeć do Dyneburga, będącym drugą co do wielkości aglomeracją w kraju. Podczas zwiedzania warto zwrócić uwagę na Muzeum Miejskie, Dom Jedności – monumentalną budowlę wzniesioną dla podkreślenia łączności Łatgalii z resztą kraju, w której mieści się teatr, sala wystawowa, restauracja itd., Kościół św. Piotra, Katedrę św. Borysa i Gleba, most jedności czy resztki zabudowy secesyjnej.

Innymi ciekawymi miejscami w Łatgalii są; Aglona – największe na Łotwie sanktuarium katolickie, bazylika z cudownym obrazem Matki Bożej Agłońskiej, czy Aluska – jedno z najpiękniejszych miast Łotwy w krainie, którą dawniej zwano Malenija (Prowincja).

Kurlandia (Kurzeme) zajmuje zachodnią część kraju, a w tym cały Półwysep Kurlandzki zakończony przylądkiem Kolka. Poza dużymi miastami region uniknął powojennego napływu Rosjan, stąd Kurlandia obok Liwlandii zachowała w dużym stopniu łotewski charakter. Największymi ośrodkami w Kurlandii są niezamarzające porty nad Bałtykiem tj. Lipawa i Windawa.

Lipawa posiada ładną Starówkę a także ewangelicki kościół św. Trójcy ze wspaniałymi organami, luterński kościół św. Anny i typowe kurlandzkie spichlerze. Oprócz ww. w dzielnicy Kara Osta resztki potężnej twierdzy carskiej.

Windawa posiada w dzielnicy Ostgals malownicze, wysadzone kocimi łbami wąskie uliczki, przy których stoją drewniane domki z kolorowymi płotami i ogródkami, a także zadrzewione wzgórze z zamkiem krzyżackim.

W Kurlandii ciekawie prezentuje się również Kuldiga – jedno z najstarszych miast Łotwy, którego główną atrakcją są słynne wodospady Ventas rumba, rzeka Abava – znana ze

spływów kajakowych, Park Narodowy Slitere, gdzie można znaleźć elementy klimatu umiarkowanego, tundry i tajgi, 23 typy lasów, 3 typy bagien, jako również dużo roślin i zwierząt, a także Kēmeri czyli słynne sanatorium z siarkową wodą mineralną.

Rys. 8 .Wodospady Ventas rumba

Źródło; <http://www.flickr.com>

Rys. 9. Lipawa

Źródło; <http://2009.balticsprintcup.com>

2. Analiza rynku turystycznego

2.1 Rynek recepcji turystycznej

Tab. 2 Ilość turystów odwiedzających Łotwę

Major destinations		International Tourist Arrivals						International Tourism Receipts			
		(1000)			Change (%)		Share (%)	(US\$ million)			Share (%)
	Series ¹	2008	2009	2010*	09/08	10*/09	2010*	2008	2009	2010*	2010*
Europe		485,193	461,509	476,551	-4.9	3.3	100	471,797	410,932	406,251	100
Albania	TF	1,330	1,775	2,229	33.5	25.6	0.5	1,720	1,816	1,626	0.4
Andorra	TF	2,059	1,830	1,808	-11.1	-1.2	0.4	..	..	..	..
Austria	TCE	21,935	21,355	22,004	-2.6	3.0	4.6	21,587	19,404	18,663	4.6
Azerbaijan	TF	1,409	1,430	1,495	1.5	4.5	0.3	190	353	621	0.1
Belgium	TCE	7,165	6,814	7,217	-4.9	5.9	1.5	11,762	9,970	10,287	2.5
Bulgaria	TF	5,780	5,739	6,047	-0.7	5.4	1.3	4,204	3,728	3,637	0.9
Croatia	TCE	9,415	9,335	..	-0.9	..	..	10,971	8,898	8,268	2.0
Cyprus	TF	2,404	2,141	2,173	-10.9	1.5	0.5	2,737	2,162	2,183	0.5
Czech Rep	TCE	6,649	6,032	6,334	-9.3	5.0	1.3	7,207	6,478	6,671	1.6
Denmark	TF	9,016	8,547	9,097	-5.2	6.4	1.9	6,242	5,673	5,476	1.4
Estonia	TF	1,970	1,900	2,120	-3.6	11.6	0.4	1,189	1,090	1,071	0.3
Finland	TF	3,583	3,423	3,670	-4.5	7.2	0.8	3,208	2,820	2,809	0.7
France	TF	79,218	76,824	76,800	-3.0	0.0	16.1	56,573	49,398	46,319	11.4
Georgia	VF	1,290	1,500	2,033	16.3	35.5	0.4	447	476	659	0.1
Germany	TCE	24,886	24,223	26,875	-2.7	10.9	5.6	39,912	34,650	34,675	8.5
Greece	TF	15,939	14,915	15,007	-6.4	0.6	3.1	17,114	14,506	12,741	3.1
Hungary	TF	8,814	9,058	9,510	2.8	5.0	2.0	5,935	5,631	5,381	1.3
Ireland	TF	8,026	7,189	..	-10.4	..	..	6,294	4,890	4,077	1.0
Israel	TF	2,572	2,321	2,805	-9.8	20.8	0.6	4,279	3,741	4,768	0.9
Italy	TF	42,734	43,239	43,626	1.2	0.9	9.2	45,727	40,249	38,786	9.5
Kazakhstan	TF	3,447	3,118	3,393	-9.5	8.8	0.7	1,012	963	1,005	0.2
Kyrgyzstan	TF	2,435	2,147	..	-11.9	..	..	515	459	..	0.1
Latvia	TF	1,685	1,323	1,373	-21.5	3.8	0.3	803	723	640	0.2
Malta	TF	1,291	1,182	1,332	-8.4	12.7	0.3	950	881	1,068	0.2

Źródło; <http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enhr.pdf>

Ze statystyk prowadzonych przez UNWTO wynika, że Łotwę w roku 2010 odwiedziło 1,373 tys. Turystów. Jest to wynik lepszy od roku poprzedniego tj. 2009, kiedy Łotwę odwiedziło 1,323 tys. turystów, jednak wzrost ten jest nieznaczny. Najlepiej prezentuje się rok 2008, kiedy to liczba turystów osiągnęła najwyższy wynik tj. 1,685 tys, w związku z czym w roku 2009 Łotwa zanotowało zmianę procentową w ilości odwiedzających wynoszącą aż 20%. Słabe wyniki dotyczące ilości odwiedzających Łotwę możemy upatrywać w kryzysie gospodarczym oraz w ciągłym spadku zainteresowania tym krajem przez turystów.

Tab. 3 Liczba podróżujących według miejsca zamieszkania

TUG11. NUMBER OF VISITORS BY COUNTRY OF RESIDENCE AND TYPE OF ACCOMMODATION				
	2007	2008	2009	2010
TOTAL	1,487,379	1,555,936	1,113,898	1,311,538
AT Austria	8,454	11,364	8,543	6,554
BY Belarus	12,660	14,992	14,901	15,247
DE Germany	111,439	122,682	93,739	98,305
DK Denmark	15,986	17,100	12,686	12,859
EE Estonia	76,410	82,296	58,762	62,906
FI Finland	75,286	93,025	72,024	79,655
FR France	17,562	20,123	18,296	19,032
GB United Kingdom	62,699	56,191	35,596	39,524
IL Israel	3,703	4,351	3,586	4,328
IT Italy	27,551	31,372	27,303	27,510
LT Lithuania	82,703	107,173	71,811	84,509
NL Netherlands	16,672	19,040	18,893	18,113
NO Norway	59,017	61,261	49,190	64,273
PL Poland	26,353	30,701	24,038	27,447
RU Russian Federation	60,055	70,778	72,227	119,007
SE Sweden	58,823	62,830	55,609	61,155
UA Ukraine	10,707	11,314	7,667	9,479
US United States	17,055	20,261	14,829	17,863
Other countries	101,693	107,836	94,175	110,008

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2010 r. największy odsetek odwiedzających Łotwę stanowili Rosjanie z liczbą 119,007. Łotwę odwiedziło również stosunkowo dużo osób z Niemiec (98,305), Litwy (84,509), Finlandii (79,655) oraz Norwegii (64,273). Odwiedzających z innych krajów, niewymienionych w tabeli było 110,008, natomiast odwiedzających z Polski 27,447.

Tab. 4 Liczba odwiedzających Łotwę obsługanych przez agencję turystyczną

TUG07. OPERATION OF TRAVEL AGENCIES: NUMBER OF VISITORS

	Arrivals
	2010
..AT Austria	2,372
..Belgium, Netherlands, Luxembourg	6,398
..BG Bulgaria	25
..CZ Czech Republic	299
..DK Denmark	4,859
..FR France	9,438
..GR Greece	770
..EE Estonia	2,600
..IT Italy	7,798
..IE Ireland	17
..CY Cyprus	33
..UK United Kingdom	8,697
..LT Lithuania	3,231
..PL Poland	1,063
..PT Portugal	459
..RO Romania	115
..SI Slovenia	135
..FI Finland	12,314
..ES Spain	4,968
..HU Hungary	45
..DE Germany	47,304
..SE Sweden	11,750
AL Albania	6
BA Bosnia and Herzegovina	22
HR Croatia	87
IS Iceland	666
MK Macedonia	7
MC Monaco	3
NO Norway	11,082
RS Serbia	45
YU Serbia and Montenegro	-
CH Switzerland	4,648
TR Turkey	2,547
Other European countries	1,245
CIS countries	33,387
America	5,724
Australia, Oceania and other territories	1,460
Africa	272
Asia	5,218

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2010 r. agencje turystyczne przy przyjazdach na Łotwę obsługiwały najwięcej Niemców tj. 47,304. Wśród dużej liczby obsługiwanych przez agencje turystyczne

znajdują się także; kraje CIS (kraje byłego Związku Radzieckiego) – 33,387, Finlandia – 12,314, Szwecja – 11, 750 oraz Norwegia – 11,082.

Tab. 5 Liczba podróżujących według rodzaju zakwaterowania

TUG08. HOTELS AND OTHER TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Number of visitors, 1000							
Hotels, resort hotels and motels	726.3	923.7	1,034.8	1,171.3	1,204.6	915.5	1,070.5
Similar establishments	80.7	110.6	129.5	134.0	124.8	84.2	100.0
other accommodation establishments	94.4	120.4	165.6	182.1	226.5	114.2	141.0

Excluding the specialised state sanatoria and rehabilitation centres that carry out only state orders in the field of health treatment.

Type of accommodation establishment

Similar establishments

Similar establishments include guest houses, rest-houses etc.

Type of accommodation establishment

other accommodation establishments

Other accommodation establishments include hostels, tourist centres and campsites.

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

Osoby odwiedzające Łotwę w 2010 r. najczęściej korzystały z zakwaterowania w hotelach, resortach hotelowych i motelach. Na drugim miejscu pod względem popularności znalazły się hostele, pola namiotowe i kempingi. Natomiast najmniej turystów zakwaterowało się podczas pobytu na Łotwie w domach wypoczynkowych i pensjonatach. Ww. tendencje występują niezmiennie od 2004 r.

Tab. 6 Wskaźniki charakteryzujące obłożenie innych zakwaterowań

TUG12. INDICATORS CHARACTERIZING RURAL TOURISM ESTABLISHMENTS	
	..attended non-residents
2010	
Guest house	1,689
Holiday house	1,990
Cottage	226
Campsite, camping ground	391

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

Dane dotyczące popularności kwaterowania się w innych obiektach niż wymienionych w Tab. 3 wśród odwiedzających Łotwę wskazują na całkiem wysoki poziom obłożenia domków wczasowych (1,990) oraz domów gościnnych (1,689). Znacznie niższą wartość wskaźnika wykazują kempingi i pola namiotowe, a najniższą domki wiejskie (226).

Tab. 7 Środki transportu

TUG13. NUMBER OF BORDER CROSSINGS 1995-2003 (thousands)					
	2003				
	TOTAL	Road transport	Rail transport	Air transport	Sea transport
Non-residents					
Departures	2,470	1,984	112	189	185
Arrivals	2,524	2,004	144	187	189

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2003 r. wśród osób przekraczających granice Łotwy, a niebędących jej mieszkańcami najpopularniejszym środkiem transportu był transport drogowy (ok. 2,500). Nie tak dużym zainteresowaniem jak transport drogowy, ale zdecydowanie widocznym cieszy się podróżowanie transportem morskim i lotniczym, które osiągają zbliżone wartości. Najmniej osób przyjeżdża na Łotwę używając kolei.

Tab. 8 Długość pobytu

TUG05. TRAVELLERS BY LENGTH OF STAY (per cent)					
	Non-residents in Latvia				
	2004	2005	2006	2007	2008
TOTAL	100	100	100	100	100
Same-day visitors	64.4	70.5	66.9	73.4	69.4
Stayed for 1-3 nights	25.0	20.2	23.3	17.8	21.1
Stayed for 4-7 nights	6.9	6.1	7.3	5.6	7.0
Stayed for more than 7 nights	3.7	3.2	2.5	3.2	2.5

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2008 r. odnotowano, iż prawie 70% wszystkich podróżujących do Łotwy spędza w niej tylko 1 dzień, bez noclegu co może wskazywać na bardzo duży odsetek turystów tranzytowych, podróżujących przez Łotwę na wschód. Około 20% podróżujących spędza na Łotwie od 1 do 3 nocy. Turyści zatrzymujący się na Łotwie od 4 do 7 nocy stanowią 7 % badanych. Jedynie 2,5% podróżnych spędza na terenie Łotwy ponad 7 noclegów. Tendencje te są w miarę stałe i trwają nieprzerwanie od 2004 r.

Tab. 9 Najczęściej odwiedzane regiony

TUG091. HOTELS AND OTHER TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY STATISTICAL REGION, CITY AND COUNTY	
	2010
	of which foreigners
Riga region	676,945
Vidzeme region	15,136
Kurzeme region	60,331
Zemgale region	8,110
Latgale region	14,604

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

Najbardziej popularnym regionem wśród turystów odwiedzających Łotwę w 2010 r. jest region Rygi. O wiele rzadziej niż Ryga odwiedzanym regionem jest region Kurlandii, znajdujący się na 2 miejscu pod względem częstotliwości odwiedzania. Kolejnymi regionami, cieszącymi się podobną popularnością względem siebie są Łatgalia i Liwlandia. Najrzadziej odwiedzanym przez turystów zza granicy jest region Semigalii, co prawdopodobnie spowodowane jest stosunkowo małą liczbą atrakcji turystycznych w tym regionie w porównaniu z resztą kraju.

Tab. 10 Cele przyjazdów

TUG02. PERSONS CROSSING LATVIA'S BORDER BY THE PURPOSE OF THE TRIP (per cent), 1996 - 2008					
	Non-residents				
	2004	2005	2006	2007	2008
Holiday	24.3	27.5	30.2	26.0	31.2
Business	15.2	11.6	12.6	13.6	15.7
Visiting friends, relatives	15.5	14.1	14.2	14.0	13.3
Shopping	3.1	4.3	6.5	6.2	9.0
Study	0.2	0.1	0.3	0.2	0.3
Sport	0.9	0.6	0.8	1.0	0.5
Transit	29.6	31.1	24.9	29.3	22.4
Other	11.2	10.7	10.5	9.7	7.6

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

Według badań przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny na Łotwie, wynika, że w 2008 r. 31,2% przyjeżdżających na Łotwę odwiedza to państwo w celu odbycia wakacji. Jest to największy odsetek badanych. Dużą częstotliwością cechują się także przyjazdy tranzytowe z wynikiem 22,4%. Turyści przyjeżdżający do Łotwy wybierają się na Łotwę także w innych celach odmiennych od poprzednich i są nimi kolejno; cele biznesowe 15,7%, odwiedziny przyjaciół i znajomych 13,3%, zakupy 9%. Najmniejsza ilość turystów odwiedza Łotwę w celu nauki i w celu sportowym. Jest to znikomy odsetek. W ww. tabeli wymienione są również inne cele (nieokreślone), które wybiera 7% respondentów. Na przestrzeni kilku lat tj. 2004 – 2008 zamiennie największa ilość turystów odwiedza Łotwę w celach tranzytowych (2004r,2005r,2007r.) oraz w celu wypoczynkowym (2006 r,2008r.)

Tab. 11 Dochody z turystyki

Major destinations		International Tourist Arrivals						International Tourism Receipts			
		(1000)			Change (%)		Share (%)	(US\$ million)			Share (%)
		2008	2009	2010*	09/08	10*/09	2010*	2008	2009	2010*	2010*
Series¹		2008	2009	2010*	09/08	10*/09	2010*	2008	2009	2010*	2010*
Europe		485,193	461,509	476,551	-4.9	3.3	100	471,797	410,932	406,251	100
Albania	TF	1,330	1,775	2,229	33.5	25.6	0.5	1,720	1,816	1,626	0.4
Andorra	TF	2,059	1,830	1,808	-11.1	-1.2	0.4	..	..	..	..
Austria	TCE	21,935	21,355	22,004	-2.6	3.0	4.6	21,587	19,404	18,663	4.6
Azerbaijan	TF	1,409	1,430	1,495	1.5	4.5	0.3	190	353	621	0.1
Belgium	TCE	7,165	6,814	7,217	-4.9	5.9	1.5	11,762	9,970	10,287	2.5
Bulgaria	TF	5,780	5,739	6,047	-0.7	5.4	11.3	4,204	3,728	3,637	0.9
Croatia	TCE	9,415	9,335	..	-0.9	..	..	10,971	8,898	8,268	2.0
Cyprus	TF	2,404	2,141	2,173	-10.9	1.5	0.5	2,737	2,162	2,183	0.5
Czech Rep	TCE	6,649	6,032	6,334	-9.3	5.0	1.3	7,207	6,478	6,671	1.6
Denmark	TF	9,016	8,547	9,097	-5.2	6.4	1.9	6,242	5,673	5,476	1.4
Estonia	TF	1,970	1,900	2,120	-3.6	11.6	0.4	1,189	1,090	1,071	0.3
Finland	TF	3,583	3,423	3,670	-4.5	7.2	0.8	3,208	2,820	2,809	0.7
France	TF	79,218	76,824	76,800	-3.0	0.0	16.1	56,573	49,398	46,319	11.4
Georgia	VF	1,290	1,500	2,033	16.3	35.5	0.4	447	476	659	0.1
Germany	TCE	24,886	24,223	26,875	-2.7	10.9	5.6	39,912	34,650	34,675	8.5
Greece	TF	15,939	14,915	15,007	-6.4	0.6	3.1	17,114	14,506	12,741	3.1
Hungary	TF	8,814	9,058	9,510	2.8	5.0	2.0	5,935	5,631	5,381	1.3
Ireland	TF	8,026	7,189	..	-10.4	..	..	6,294	4,890	4,077	1.0
Israel	TF	2,572	2,321	2,805	-9.8	20.8	0.6	4,279	3,741	4,768	0.9
Italy	TF	42,734	43,239	43,626	1.2	0.9	9.2	45,727	40,249	38,786	9.5
Kazakhstan	TF	3,447	3,118	3,393	-9.5	8.8	0.7	1,012	963	1,005	0.2
Kyrgyzstan	TF	2,435	2,147	..	-11.9	..	..	515	459	..	0.1
Latvia	TF	1,685	1,323	1,373	-21.5	3.8	0.3	803	723	640	0.2
Malta	TF	1,291	1,182	1,332	-8.4	12.7	0.3	950	881	1,068	0.2

Źródło; <http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enhr.pdf>

Dochody z turystyki na Łotwie w 2010 r. wyniosły 640 milionów dolarów. W porównaniu do lat poprzednich jest to kwota niższa, bowiem w roku 2009 r. wynik ten wynosił 723 miliony dolarów, a w 2008 r. nawet 803 miliony dolarów. Powód tego wyniku jest oczywisty, bowiem liczba międzynarodowych przyjazdów na Łotwę w 2009 r. spadła w stosunku do roku 2008, a w 2010 r. tylko nieznacznie wzrosła w stosunku do roku 2009. Udział Łotwy z dochodach z turystyki osiągniętych w Europie jest znikomy i wynosi jedynie 0,2%.

2.2 Rynek emisji turystycznej

Tab. 12 Ilość podróżujących Łotyszów

TUG031. OVERNIGHT RESIDENT TRAVELLERS BY COUNTRY OF DESTINATION (thousands)						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total	1,402.1	1,687.0	1,666.5	1,836.5	1,573.5	1,650.0

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2010 r. 1,650 tys. Łotyszów opuściło Łotwę na wyjazd z przynajmniej jednym całonocnym pobytem. Tym samym liczba podróżujących wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, kiedy to podróżujących Łotyszów było 1,573 tys. Z ww. tabeli wynika jednak, że największa ilość turystów z Łotwy na przestrzeni lat 2005-2010 podróżowała w roku 2008 i wynosiła 1,836 tys.

Tab. 13 Kierunki podróży Łotyszów

TUG031. OVERNIGHT RESIDENT TRAVELLERS BY COUNTRY OF DESTINATION (thousands)				
	2007	2008	2009	2010
Total	1,666.5	1,836.5	1,573.5	1,650.0
United States (US)	30.0	59.1	36.9	36.4
Austria (AT)	42.2	48.3	36.8	49.6
Belarus (BY)	29.6	33.7	33.0	29.6
Belgium (BE)	31.7	35.8	25.6	15.6
France (FR)	33.6	49.0	44.8	60.8
Estonia (EE)	79.9	121.0	73.1	67.7
Italy (IT)	60.3	80.9	81.0	105.0
Russian Federation (RU)	160.5	154.9	162.6	175.6
Lithuania (LT)	258.6	234.5	196.3	194.7
United Kingdom (GB)	61.0	33.5	40.9	54.8
Norway (NO)	27.5	31.4	36.4	28.8
Poland (PL)	102.7	102.1	87.0	105.8
Finland (FI)	23.4	21.4	37.0	38.3
Germany (DE)	244.6	319.0	254.3	233.4
Sweden (SE)	140.9	145.9	172.7	179.7
Other countries	401.0	399.5	296.0	274.2

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2010 r. podróżujący z Łotwy najczęściej wyjeżdżali do Niemiec w liczbie 233,4 tys. Dużą popularnością wśród Łotyszów jako kierunek podróży cieszą się również takie państwa jak; Litwa (194,7), Szwecja (179,7), Rosja (175,6).

Polskę w 2010 r. odwiedziło 105,8 tys. Łotyszów, podczas gdy inne kraje niewymienione w tabeli odwiedziło 274,2 tys. Łotyszów.

Tab. 14 Środki transportu

TUG13. NUMBER OF BORDER CROSSINGS 1995-2003 (thousands)					
	2003				
	TOTAL	Road transport	Rail transport	Air transport	Sea transport
Latvian residents					
Departures	2,286	1,911	114	188	73
Arrivals	2,299	1,918	127	187	67

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

Dane z 2003 r. odnoszące się do liczby przekroczeń granicy kraju wskazują, że Łotysze najczęściej podróżują transportem drogowym (ok. 1,900). Znacznie mniej popularne są inne środki transportu spośród których najczęściej wybierany jest transport lotniczy i kolejowy. Najmniej popularne wśród Łotyszów jest podróżowanie transportem morskim.

Tab. 15 Długość pobytu

TUG05. TRAVELLERS BY LENGTH OF STAY (per cent)					
	Latvian residents abroad				
	2004	2005	2006	2007	2008
TOTAL	100	100	100	100	100
Same-day visitors	66.0	62.4	58.6	57.5	55.2
Stayed for 1-3 nights	15.6	15.9	17.4	17.2	16.9
Stayed for 4-7 nights	10.9	13.1	13.8	15.3	16.7
Stayed for more than 7 nights	7.5	8.6	10.2	10.0	11.2

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2008 r. Łotysze najczęściej opuszczali Łotwę na wyjazdy jednodniowe, bez noclegu co stanowi ponad 55% wszystkich wyjazdów. Wyjazdy od 1 do 3 nocy, oraz od 4 do 7 nocy spędzanych poza Łotwą stanowią podobny odsetek i mieszczą się w granicy 16-17%. Łotysze najrzadziej wyjeżdżają poza granice swojego kraju na dłużej niż 7 noclegów co stanowi ok. 11% wszystkich wyjazdów. Wyjazdy jednodniowe, bez noclegu są niezmiennie najbardziej popularne wśród Łotyszów od 2004 r.

Tab. 16 Cele wyjazdów

TUG02. PERSONS CROSSING LATVIA'S BORDER BY THE PURPOSE OF THE TRIP (per cent), 1996 - 2008					
	Residents				
	2004	2005	2006	2007	2008
Holiday	19.5	21.6	23.8	27.2	28.0
Business	19.2	17.3	14.0	14.5	13.9
Visiting friends, relatives	29.1	27.6	27.4	25.6	26.7
Shopping	16.1	15.1	14.2	14.1	13.5
Study	0.6	0.9	1.1	1.2	0.9
Sport	1.4	1.7	1.4	1.8	0.7
Transit	...	...	...	...	...
Other	14.1	15.8	18.1	15.6	16.3

Źródło; <http://www.csb.gov.lv/>

W 2008 r. 28% mieszkańców Łotwy opuściło swój kraj w celu wakacyjno-wypoczynkowym. Niewiele mniej, bo 26,7% wyjechało z Łotwy w celu odwiedzenia znajomych i rodziny. Podobnym odsetkiem charakteryzują się wyjazdy Łotyszów w celach biznesowych i w celu zrobienia zakupów tj. ok. 13-14%. Wyjazdy w celach sportowych i studyjnych charakteryzuje mała popularność w porównaniu do innych celów wyjazdów i wynoszą nieco mniej niż 1%. Ok. 16 % Łotyszów podróżowało w 2008 r. w celach innych niż wymienione w tabeli.

Tab. 17 Wydatki na turystykę

Outbound Tourism, International Tourism Expenditure

	(US\$ million)						Share (%)	per capita ¹ (US\$)	Change (%)		Average (%)
	1990	1995	2000	2001	2002	2003*			02/01	03*/02	
Central/Eastern Europe	3,217	23,004	18,742	19,922	22,684	25,816	9.2	68	13.9	13.8	-4.0
Armenia	..	3	40	40	54	67	0.0	22	35.0	24.1	67.9
Azerbaijan	..	146	132	109	105	111	0.0	14	-3.7	5.7	-2.0
Belarus	..	87	243	501	559	473	0.2	46	11.6	-15.4	22.8
Bulgaria	189	195	538	456	529	746	0.3	98	15.9	41.1	22.5
Czech Rep	455	1,635	1,276	1,386	1,575	1,929	0.7	188	13.6	22.5	-4.8
Estonia	..	91	204	192	229	318	0.1	236	19.4	38.8	17.5
Former U.S.S.R.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Georgia	..	..	110	107	149	130	0.0	28	39.3	-12.6	..
Hungary	477	1,497	1,387	1,456	1,722	2,589	0.9	257	18.3	50.3	-1.5
Kazakhstan	..	283	408	673	757	669	0.2	44	12.5	-11.6	7.6
Kyrgyzstan	..	7	16	12	10	17	0.0	3	-16.7	70.0	18.0
Latvia	..	24	247	223	229	328	0.1	141	2.6	43.2	59.4
Lithuania	..	106	253	219	339	468	0.2	129	54.7	38.2	19.0
Poland	423	5,500	3,313	3,495	3,202	2,801	1.0	73	-8.4	-12.5	-9.6
Rep Moldova	..	56	72	70	85	105	0.0	24	21.4	23.6	5.2

Źródło; <http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/indicators/TTE.pdf>

Według statystyk prowadzonych przez UNWTO Łotysze w 2003 r. wydali na turystykę 328 milionów dolarów. W stosunku do lat poprzednich ilość wydawanych pieniędzy przez Łotyszów podczas wyjazdów turystycznych stale wzrasta.

3. Znaczenie opisywanego rynku turystycznego dla Polski

Tab. 18 Przyjazdy turystów do Polski według krajów

	Przyjazdy			Zmiany w 2007 r.				
	2005 rok	2006 rok	2007 rok	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	Rok
Ogółem	64606,1	65114,9	66207,8	14,3%	3,9%	2,0%	-10,4%	1,7%
Niemcy	37436,3	37192,1	38102,7	11,1%	2,8%	5,1%	-7,6%	2,4%
15 UE bez Niemiec	2066,4	2430,4	2720,5	14,3%	19,8%	13,3%	0,0%	11,9%
Wielka Brytania	345,1	455,4	548,1	16,8%	21,3%	16,6%	27,0%	20,4%
Włochy	247,0	276,2	326,7	54,8%	29,4%	11,8%	-6,3%	18,3%
Austria	282,2	304,0	317,8	35,5%	18,7%	7,7%	-28,8%	4,6%
Francja	219,6	229,9	258,0	14,0%	7,3%	14,4%	13,1%	12,2%
Holandia	334,7	409,9	362,9	-20,1%	10,1%	-5,1%	-24,8%	-11,5%
Szwecja	213,7	224,0	222,0	10,3%	-2,9%	2,8%	-11,0%	-0,9%
Irlandia	39,7	69,3	118,8	68,1%	86,2%	75,2%	57,6%	71,5%
Dania	112,4	134,4	149,9	33,8%	25,8%	11,1%	-17,9%	11,5%
Hiszpania	72,6	88,9	118,5	38,1%	46,2%	26,9%	27,3%	33,3%
Belgia	71,9	91,4	115,2	56,7%	44,4%	30,3%	-14,5%	26,0%
Portugalia	27,3	36,7	70,9	112,8%	65,3%	119,3%	77,8%	93,5%
Finlandia	68,1	76,7	81,8	14,5%	15,5%	6,6%	-12,8%	6,6%
Grecja	28,8	30,6	25,4	-43,4%	-40,4%	-6,6%	24,5%	-16,9%
Luksemburg	3,3	3,0	4,5	18,9%	91,0%	50,4%	34,5%	49,8%
Nowe kraje EU	13493,6	13032,6	13086,4	27,9%	8,5%	0,2%	-22,5%	0,4%
Czechy	7855,4	7101,5	7292,1	30,2%	11,5%	3,3%	-21,4%	2,7%
Słowacja	3378,1	3421,9	3209,9	40,5%	2,6%	-9,1%	-30,9%	-6,2%
Litwa	1344,2	1459,4	1391,7	0,4%	0,2%	-5,3%	-14,2%	-4,6%
Łotwa	345,0	409,7	484,6	29,1%	31,0%	24,6%	-13,0%	18,3%
Węgry	248,7	268,1	273,0	46,9%	0,6%	-7,9%	-10,0%	1,8%
Estonia	156,1	185,6	236,1	28,3%	46,6%	34,1%	-2,8%	27,2%

Źródło: <http://www.intur.com.pl>

W 2007 r. Polskę odwiedziło 484,6 tys. turystów z Łotwy . Jest to wynik zdecydowanie lepszy do lat poprzednich. W roku 2006 turystów z Łotwy było 409,7 tys, a w 2005 liczba ta była jeszcze mniejsza i wynosiła 345 tys. Wyniki umieszczone w ww. tabeli wskazują na co raz większą popularność Polski na Łotwie jako kraju wartego odwiedzenia.

Tab.19 Cudzoziemcy w bazie noclegowej Polski w 2010 r.

	Korzystający (tys.)	zmiana (%)	Liczba noclegów (tys.)	zmiana (%)
Ogółem	4135,0	7,1%	10064,6	4,7%
Unia Europejska	2940,1	3,0%	7596,6	2,0%
Stara UE	2542,8	3,0%	6849,2	1,8%
Austria	59,1	7,8%	112,5	1,0%
Belgia	64,0	12,9%	131,3	14,7%
Dania	80,0	-8,4%	189,6	-11,9%
Finlandia	58,5	23,2%	117,2	19,3%
Francja	187,3	7,6%	380,9	6,0%
Grecja	12,8	-17,9%	28,3	-26,5%
Hiszpania	126,9	12,5%	252,4	7,7%
Niderlandy	105,7	4,6%	215,1	6,8%
Niemcy	1128,7	0,2%	3830,9	0,9%
Irlandia	42,1	4,0%	106,9	6,3%
Luksemburg	3,6	26,6%	7,8	45,2%
Portugalia	20,3	11,0%	41,7	4,8%
Szwecja	102,8	-5,5%	227,2	-6,1%
Wielka Brytania	356,1	4,6%	777,1	1,9%
Włochy	194,9	8,0%	430,4	5,3%
Nowa UE	397,3	3,1%	747,4	3,8%
Bułgaria	10,2	7,1%	21,0	-13,4%
Cypr	2,3	-10,9%	6,2	-9,9%
Czeska Republika	79,7	1,2%	182,3	-1,6%
Estonia	32,5	-6,1%	39,4	-13,1%
Litwa	100,3	-1,6%	139,6	-4,8%
Łotwa	43,3	13,5%	54,5	12,2%
Malta	0,8	32,7%	2,8	74,7%

Źródło: <http://www.intur.com.pl>

W 2010 r. Łotyszów korzystających z bazy noclegowej w Polsce było nie co ponad 43 tyś. Liczba noclegów wyniosła natomiast prawie 55 tyś. Są to wyniki lepsze w stosunku do roku 2009.

Na stronie internetowej Instytutu Turystyki w dziele o bieżących informacjach dotyczących ruchu turystycznego znajduje się również informacja, że wśród krajów europejskich o największym, ponad dziesięcioprocentowym wzroście liczby korzystających z polskiej bazy noclegowej w 2011 r. znajduje się między innymi Łotwa.

Tab. 20 Wskaźnik WUTZ

Lp.	Kraj	Wielkość wydatków w Polsce		Wielkość wydatków w Polsce na 1 turystę ²		Liczba przyjazdów turystów zagr. do Polski		Korzystający z polskich hoteli		Turyści w Polsce jako % mieszkańców		Łącznie wartości standaryzowane
		w mln USD	wartość stand.	w USD	wartość stand.	w tys.	wartość stand.	w tys.	wartość stand.	w %	wartość stand.	
1	Niemcy	3794,7	1,0000	386	0,1287	4560	1,0000	815,9	1,0000	5,6	0,1513	3,2800
2	Litwa	261,75	0,0682	144	0,0250	620	0,1341	75,2	0,0906	18,5	0,5000	0,8179
3	W. Brytania	270,7	0,0706	583	0,2135	450	0,0967	316,5	0,3869	0,7	0,0189	0,7866
4	Ukraina	857,4	0,2253	282	0,0845	1295	0,2824	72,3	0,0871	2,8	0,0756	0,7549
5	Białoruś	530,9	0,1392	290	0,0876	865	0,1879	51,1	0,0610	9,0	0,2432	0,7189
6	USA	235,1	0,0611	1068	0,4216	215	0,0451	130,0	0,1579	0,1	0,0027	0,6884
7	Brazylia	14,1	0,0029	1251	0,5000	10	0,0000	6,8	0,0066	0,005	0,0001	0,5096
8	Włochy	137,9	0,0355	551	0,1998	245	0,0516	162,15	0,1974	0,4	0,0108	0,4951
9	Francja	132,8	0,0342	603	0,2219	215	0,0451	149,5	0,1818	0,3	0,0081	0,4911
10	Chiny	28,9	0,0068	1103	0,4367	25	0,0033	18,4	0,0209	0,002	0,0000	0,4677
11	Łotwa	75,05	0,0190	223	0,0591	230	0,0484	30,3	0,0355	10,2	0,2757	0,4377
12	Japonia	36,9	0,0089	962	0,3762	35	0,0055	32,3	0,0380	0,03	0,0007	0,4293
13	Czechy	715,0	0,1877	202	0,0498	175	0,0363	60,4	0,0724	1,7	0,0459	0,3921
14	Holandia	131,8	0,0339	420	0,1436	300	0,0637	82,45	0,0995	1,8	0,0486	0,3893
15	Australia	35,6	0,0085	910	0,3539	37	0,0059	13,8	0,0152	0,2	0,0054	0,3889
16	Korea	33,0	0,0079	898	0,3486	35	0,0055	17,65	0,0200	0,1	0,0027	0,3847
17	Austria	120,6	0,0310	398	0,1339	280	0,0593	48,9	0,0583	3,4	0,0918	0,3743
18	Rosja	180,9	0,0469	272	0,0799	320	0,0681	128,9	0,1565	0,2	0,0054	0,3568
19	Hiszpania	60,6	0,0151	534	0,1923	110	0,0220	100,7	0,1219	0,2	0,0054	0,3567
20	Kanada	54,2	0,0135	769	0,2932	68	0,0127	20,8	0,0238	0,2	0,0054	0,3486
21	Izrael	27,25	0,0063	438	0,1514	60	0,0110	125,6	0,1525	0,8	0,0216	0,3428

Źródło; Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej -WUTZ 2010, Polska Organizacja Turystyczna

Dane umieszczone ww. tabeli wskazują, że Łotysze w 2009 r. wydali w Polsce 75 milionów dolarów, a liczba przyjazdów sięgnęła 230 tyś. Łącznie wartości standaryzowane wynoszą 0,4377 co pozwala zajmować Łotwie 11 miejsce w rankingu WUTZ dla Polski. Biorąc pod uwagę stosunkowo niską liczbę ludności na Łotwie oraz średnią zamożność tego kraju wynik osiągnięty ww. tabeli należy uznać za całkiem dobry.

4.Oferta turystyczna dla singli

3-dniowa wycieczka na Łotwę dla singli

Dzień 1

- wyjazd grupy o ustalonej godzinie
- przejazd przez Polskę, Litwę, Łotwę do Rygi
- spotkanie z przewodnikiem, zwiedzanie: Stare Miasto, Dom Bractwa Czarnogłowych, zespół średniowiecznych kamieniczek tzw. „Trzej Bracia”, Ratusz, Mała i Wielka Gildia, Katedra Domska, kościół Św. Jakuba, budynek parlamentu, Pomnik Wolności.
- zakwaterowanie w hotelu, obiadokolacja, nocleg

Dzień 2

- śniadanie
- przejazd do Rundale – zwiedzanie najpiękniejszego na Łotwie barokowego pałacu zwanego małym Wersalem
- przejazd do Lipawy – jeden z najbardziej znanych kurortów Łotwy – wypoczynek nad morzem do końca dnia
- zakwaterowanie w hotelu, obiadokolacja
- spędzenie wieczoru w miejscowym klubie nocnym
- nocleg

Dzień 3

- śniadanie
- zwiedzanie Lipawy – Starówka, ewangelicki kościół św. Trójcy ze wspaniałymi organami, luterkański kościół św. Anny, kurlandzkie spichlerze, resztki potężnej twierdzy carskiej
- przejazd do Kuldigi – odwiedzenie sławnych wodospadów Ventas Rumba oraz Parku Narodowego Slitere
- wyjazd w kierunku Polski

5.Podsumowanie

Łotwa jest krajem posiadającym wiele bogactw naturalnych i atrakcji przyrodniczych. Wiele z nich stanowią nienaruszone krajobrazy, do których nie udało się dotychczas dotrzeć masowemu turyście, który na Łotwie jeśli się pojawia odwiedza w zasadzie tylko stolicę kraju – Rygę. Gdyby na Łotwie zadbać o rozwój infrastruktury lotniczej oraz odnowić nieco zniszczone przez ruch tranzytowy drogi z pewnością większa liczba turystów mogłaby odwiedzić ten kraj, a także docenić potencjał historyczny i kulturalny Łotwy oraz jej piękne nadbałtyckie plaże. Zadanie to leży w rękach rządu łotewskiego, który niestety słabo angażuje się w promocję swojego państwa. Można zatem wnioskować, że jest to jeden z powodów dla których Łotwa w ostatnich latach notuje spadek liczby odwiedzających ją turystów, a jednocześnie co raz niższe przychody z turystyki. Wśród innych powodów można również wymienić małą liczbę hoteli oraz niską jakość obsługi w mniejszych miastach.

Łotwa w XXI w. wydaje się być ciągle nieodkrytą krainą gdzie liczne jeziora, lasy, łąki i średniowieczne zamki, nie zostały jeszcze w pełni dostrzeżone przez turystów.

Bibliografia

- Swajdo J, Masłowski M, Piotrowski B, Wójcik P. „Polski przewodnik – Polscy autorzy; Litwa, Łotwa, Estonia i obwód kaliningradzki” Wydawnictwo Pascal, Bielsko Biała 2000
- Przeglądowy Atlas Świata, Europa część 2, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2000
- Kruczek Z. „Europa – geografia turystyczna”, Wydawnictwo Proksenia, Kraków 2005
- UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition
- Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej- WUTZ 2010, Polska Organizacja Turystyczna
- <http://www.panstwaswiata.pl/lotwa/>
- <http://www.lotwa-latvia.pl>
- <http://przewodnik.onet.pl/>
- <http://www.csb.gov.lv/>
- <http://www.unwto.org>
- <http://intur.pl>

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne Łotwy
- Rys. 2 Regiony turystyczne Łotwy
- Rys. 3 Regiony historyczne Łotwy
- Rys. 4 Widok na starówkę Rygi
- Rys. 5 Pomnik Wolność w Rydze
- Rys. 6 Zamek w Turaidzie
- Rys. 7 Ruiny zamku Cesis
- Rys. 8 Wodospady Ventas rumba
- Rys. 9 Lipawa

Spis tabel

- Tab. 1 Ocena wycieczek na Łotwę
- Tab. 2 Ilość turystów odwiedzających Łotwę
- Tab. 3 Liczba podróżujących według miejsca zamieszkania
- Tab. 4 Liczba odwiedzających Łotwę obsługowanych przez agencję turystyczną
- Tab. 5 Liczba podróżujących według rodzaju zakwaterowania
- Tab. 6 Wskaźniki charakteryzujące obłożenie innych zakwaterowań
- Tab. 7 Środki transportu
- Tab. 8 Długość pobytu
- Tab. 9 Najczęściej odwiedzane regiony
- Tab. 10 Cele przyjazdów
- Tab. 11 Dochody z turystyki
- Tab. 12 Ilość podróżujących Łotyszów
- Tab. 13 Kierunki podróży Łotyszów
- Tab. 14 Środki transportu
- Tab. 15 Długość pobytu
- Tab. 16 Cele wyjazdów
- Tab. 17 Wydatki na turystykę
- Tab. 18 Przyjazdy turystów do Polski według krajów
- Tab. 19 Cudzoziemcy w bazie noclegowej Polski w 2010 r.
- Tab. 20 Wskaźnik WUTZ